

ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОПОЛУ ТА СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНОЮ

ACTIVITIES OF EUROPOL AND COOPERATION WITH UKRAINE

Моїсеєва Є.О., студентка III курсу факультету юстиції
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Латишева М.О., студентка III курсу факультету юстиції
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Шалупня К.С., асистентка кафедри права Європейського Союзу
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Статтю присвячено діяльності Європолу та його плідної співпраці з Україною. З'ясовано, що наразі існують нові форми загроз через розвиток інформаційного суспільства та нових технологій, а тому європейською спільнотою розробляються сучасні методи боротьби зі злочинністю та впроваджуються нові принципи роботи органів кримінальної юстиції. Зазначено, що назрівання певних проблем, які виникають через можливість організованих груп безперешкодно діяти через кордони, зумовило створення Європолу, на який покладається певний перелік завдань, що регулюється Регламентом Європолу.

Автори вказують на те, що створення такої установи є дуже влучним та необхідним для Європейського Союзу, оскільки він потребує не тільки швидкого та якісного реагування на проблеми всередині держав, а ще й підтримку у непередбачуваних ситуаціях. Також, у статті зазначається про уповноважених осіб Європолу, якими наразі є офіцери зв'язку, що прикріплені до Європолу та забезпечують ефективний обмін інформацією між агенцією та національними підрозділами.

Автори акцентують увагу на тому, що для ефективної координації та підтримки використовуються новітні технології для обробки даних. Така ефективна робота забезпечується завдяки певним факторам, як-от аналітична підтримка або цілодобовий інформаційний центр. На їх думку такі шляхи в роботі, в найближчому майбутньому, зможе перейняти і Українське законодавство та, відповідно, правоохоронні органи. У статті вказується, що Міністерство Юстиції визначило проект плану дій між Україною та ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ, відповідно до якого визначено пріоритетні плани та цілі в різних сферах.

Ще одним кроком до співробітництва з Україною послугував початок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. Наразі Європол дуже активно співпрацює та взаємодіє з українськими правоохоронними органами шляхом підтримки конкретних запитів від Українського бюро зв'язків, збору розвідувальної інформації та здійснення оперативного моніторингу насильницьких екстремістів.

Автори приходять до висновку, що Європол можливо визначити як агентство з обробки даних, а не справжній правоохоронний офіс поліції, проте дана організація використовує сучасні та різносторонні методи для боротьби із злочинністю та плідно співпрацює з Україною, що покращує безпечне становище як ЄС, так і нашої держави.

Ключові слова: Європол, злочинність, ЄС, співпраця, діяльність Європолу, Європол і Україна.

The article is devoted to the activities of Europol and its fruitful cooperation with Ukraine. It was found that there are currently new forms of threats due to the development of the information society and new technologies, and therefore the European community is developing new methods of combating crime and implementing new principles of the work of criminal justice bodies. It is noted that the maturation of certain problems arising from the possibility of organized groups to operate unhindered across borders led to the creation of Europol, which was entrusted with a certain list of tasks regulated by the Europol Regulations.

The authors point out that the creation of such an institution is very appropriate and necessary for the European Union, as it needs not only a quick and high-quality response to problems within the states, but also support in unforeseen situations. Also, the article mentions the authorized persons of Europol, who are currently liaison officers attached to Europol and ensure effective exchange of information between Europol and national units.

The authors emphasize that the latest technologies for data processing are used for effective coordination and support. Such efficient operation is ensured by certain factors, such as analytical support or a 24/7 information center. In their opinion, Ukrainian legislation and, accordingly, law enforcement agencies will be able to adopt such ways of working in the near future. The article indicates that the Ministry of Justice has defined a draft action plan between Ukraine and the EU in the sphere of justice and internal affairs, which defines priority plans and goals in various areas.

The beginning of a full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine served as a step towards cooperation with Ukraine. Currently, Europol is very actively cooperating and interacting with Ukrainian law enforcement agencies by supporting specific requests from the Ukrainian Liaison Bureau, gathering intelligence and conducting operational monitoring of violent extremists.

The authors conclude that Europol can be defined as a data processing agency and not a real law enforcement office of the police, but this organization uses modern and versatile methods to fight crime and fruitful cooperation with Ukraine, which improves. The article is devoted to the activities of Europol and its fruitful cooperation with Ukraine. It was found that there are currently new forms of threats due to the development of the information society and new technologies, and therefore the European community is developing new methods of combating crime and implementing new principles of the work of criminal justice bodies. It is noted that the maturation of certain problems arising from the possibility of organized groups to operate unhindered across borders led to the creation of Europol, which was entrusted with a certain list of tasks regulated by the Europol Regulations.

The authors point out that the creation of such an institution is very appropriate and necessary for the European Union, as it needs not only a quick and high-quality response to problems within the states, but also support in unforeseen situations. Also, the article mentions the authorized persons of Europol, who are currently liaison officers attached to Europol and ensure effective exchange of information between Europol and national units.

The authors emphasize that the latest technologies for data processing are used for effective coordination and support. Such efficient operation is ensured by certain factors, such as analytical support or a 24/7 information center. In their opinion, Ukrainian legislation and, accordingly, law enforcement agencies will be able to adopt such ways of working in the near future. The article indicates that the Ministry of Justice has defined a draft action plan between Ukraine and the EU in the sphere of justice and internal affairs, which defines priority plans and goals in various areas.

Key words: Europol, crime, EU, cooperation, Europol activities, Europol and Ukraine.

Стан опрацювання проблеми. Окремі аспекти правового регулювання співробітництва держав-членів ЄС у галузі боротьби зі злочинністю висвітлювалися вітчизняними вченими, зокрема, Т. О. Анцуповою, О. М. Гладенком, З. М. Макарухою, В. І. Муравйовим. Серед зарубіжних правознавців слід відзначити праці таких дослідників, як: М. Гардеген, М. Дефлем, С. Ю. Кашкін, А. О. Четверіков.

Викладення основного матеріалу. На сучасному етапі породжуються нові форми загроз. Причиною цього є розвиток інформаційного суспільства, нових технологій та інтенсифікація процесів глобалізації. [1, с. 3]. Оскільки Україна набула статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу (далі – ЄС), то деякі аспекти діяльності організації із боротьби зі злочинністю слід також розглядати не тільки через призму діяльності в ЄС, а й через діяльність та зв'язки із Україною та уповноваженими членами. Оскільки однією з основних загроз національній безпеці держави є злочинність, то європейська спільнота оперативно реагує на ці виклики шляхом розробки нових методів боротьби зі злочинністю, упроваджуючи нові принципи роботи органів кримінальної юстиції [1, с. 3]. Звичайно, що боротьба із злочинністю є важливим інструментом для досягнення цілей для мирного життя людей. Але, ставлячи таку непросту ціль перед собою, потрібно бути готовим до важкої праці, яка вимагає не тільки складеної та узгодженої роботи між уповноваженими особами, а й наявності сучасних інструментів для вирішення поставлених задач. За допомогою набутого за великий час досвіду як раз і можливе максимальне забезпечення нормального функціонування суспільства.

Так, «змивання» кордонів між державами-членами ЄС вимагало реакції не тільки з економічної точки зору, а ще й з правоохоронної. Тому, деякими вченими стверджувалося, що організована злочинність тепер може безперешкодно діяти через кордони: 1) розпад Радянського Союзу створив нові загрози незаконного обігу ядерних матеріалів, транспортних злочинів і зростання організованих злочинних мереж на пострадянському просторі; 2) еміграція італійської мафії; 3) значне зростання торгівлі наркотиками; 4) використання фінансових ринків для відмивання грошей; 5) поява організованих нелегальних імміграційних мереж [2, с. 2]. Назрівання таких проблем вимагало реакції від Європейської спільноти, тому було прийнято рішення про створення Європолу, яке було вперше офіційно запропоновано Європейською делегацією на засіданні Європейської Ради в Люксембурзі 28–29 червня 1991 року. 4 грудня 1991 року на нараді міністрів Треві було вирішено, що Європейський розвідувальний підрозділ з наркотиків, створений у червні 1990 року, повинен бути перейменований у Відділ наркотиків Європолу і стати першим кроком у створенні майбутнього Європолу. Поступово сфера дії почала охоплювати не тільки сферу боротьби з наркотиками, а й інші сфери [2, с. 2].

Так, на сьогоднішній день, пріоритетними завданнями на період 2022–2025 року визначено: 1) виявлення злочинних мереж високого ризику (виявлення мафіозій, етнічних та сімейних організацій, інших структурованих мереж, а також осіб, які відіграють у тих злочинних мережах, які підривають верховенства права за допомогою корупції тощо); 2) запобігання кібератакам; 3) виявлення та протидія торгівлі людьми; 4) недопущення сексуальної експлуатації дітей; 5) контроль обігу вогнепальної зброї; 6) перевезення мігрантів (тобто Європол бореться із злочинними угрупованнями, які допомагають перевезенню мігрантів уздовж основних міграційних шляхів, що перетинають кордон ЄС); тощо [3].

Окрім цього, завдання, які стоять перед організацією, на сьогоднішній день, регулюються Регламентом (ЄС) 2016/794 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 року про Агентство Європейського Союзу

зі співробітництва правоохоронних органів (Європол та про заміну та скасування Рішень Ради 2009/371/ЈНА, 2009/934/ЈНА, 2009 /935/ЈНА, 2009/936/ЈНА та 2009/968/ЈНА (далі – Регламент Європолу), який було прийнято у 2016 році. У п.14 Регламенту зазначається, що між Європолом та державами-членами забезпечуються створені у кожній державі національні підрозділи, які виступають так званою сполучною ланкою між національними органами та Європолом [4].

На нашу думку, таке рішення є найбільш прийнятним у випадку з ЄС, бо наразі налічується 27 держав-учасниць, які вимагають не тільки швидкого та якісного реагування на проблеми всередині держави, а ще й мають відчувати певний зв'язок та підтримку у непередбачуваних ситуаціях. Тому, як раз така діяльність Європолу через уповноважених осіб у кожній державі-члені і забезпечує можливість належного зв'язку та реагування у випадку скоєння злочинів, які входять у сферу дії організації. Так, уповноваженими особами наразі є офіцери зв'язку, які прикріплені до Європолу та забезпечують ефективний обмін інформацією між Європолом та національними підрозділами [4].

Надалі вважається за доцільне більш детально розглянути співпрацю Європолу із третіми країнами (в тому числі із Україною). Тому доречно буде проілюструвати співпрацю із національними підрозділами на прикладі із Україною. Наказом МВС України затверджується порядок направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу та організація їхньої роботи. Наказом визначено, що завданням офіцерів зв'язку в Європолі є підтримка і координація взаємодії між компетентними органами України, Європолом та компетентними органами держав-членів Європейського Союзу у сферах, віднесених до компетенції Європолу [5]. Слід зазначити, що для ефективної координації та підтримки використовуються новітні технології для обробки даних. Також, Європол повинен гарантувати високий рівень захисту персональних даних для окремих осіб. Зокрема, Регламентом передбачені шляхи гарантій захисту персональних даних. Більш того, для забезпечення більш ефективної роботи Європол не обмежується аналізом персональних даних в одній сфері злочинності, а виявляє зв'язки між кількома (п. 24 та п. 25 Регламенту) [4]. Останнє забезпечується завдяки: 1) *аналітичній підтримці* (лежить в основі діяльності Європолу, у якому працюють більше ніж 100 кримінальних аналітиків, які є одними з найбільш підготовлених у світі та використовують найсучасніші інструменти для розкриття діяльності деяких з найнебезпечніших організованих злочинних і терористичних мереж, що діють в Європі); 2) *цілодобовому операційному центру* (є центральним пунктом, де перехресно перевіряється кримінальна інформація з різних джерел і з багатьох країн. Дозволяють отримувати оперативні запити на інформацію – це дозволяє аналітикам Європолу проводити загальний пошук всіх систем даних Європолу. Європол підтримує понад 12 000 справ про серйозні злочини та тероризм на рік, причому ця цифра зростає з кожним роком); 3) *Додатку безпечної мережі обміну інформацією* – ((англ. secure information exchange network application (SIENA) – це інструмент, який дозволяє надійно захистити данні та конфіденційну інформацію, яка пов'язана із злочинністю, що передається між державами-членами)); 4) *інформаційній системі Європолу* (дозволяє зберігати, шукати, візуалізувати та пов'язувати різні види інформації, які пов'язані із транснаціональними злочинами); 5) *мобільному офісу* (яскравим прикладом роботи є так звана операція “MONET V” – в рамках неї, через мобільний офіс іспанським правоохоронним органом на острові Гран-Канарія надавалася аналітична підтримка в режимі реального часу. В результаті було вилучено 402 090 євро, 1,2 кг кокаїну та інших заборонених продуктів). [6, с. 9]

Як міжнародне поліцейське агентство, Європол, з самого початку прагнув співпрацювати з країнами та організаціями, які не є членами Союзу. В даний час Європол має партнерські угоди з 22 країнами, що не входять до ЄС. Європол може підписувати два типи угод з третіми країнами: (1) стратегічні угоди, які є більш вільними угодами, що дозволяють обмінюватися загальною розвідувальною інформацією та інформацією, такою як оцінка загроз; та (2) операційні угоди, які включають в себе тісну співпрацю та передачу персональних даних [2, с. 3].

Наприклад, у 2009 році була укладена Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво. Однак, 14 грудня 2016 року була підписана оновлена Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво (далі – Угода), яка набрала чинності у липні 2017 року та припинила дію попередньої. Остання яскраво демонструє другий тип угод із третіми країнами. Так, стаття 4 зазначає, що співробітництво України з Європолом включає в себе обмін інформацією, обмін спеціальними знаннями, результатами стратегічного аналізу, інформацією про методи запобігання злочинності тощо. Статтею 10 передбачено можливість передачі персональних даних та інформації з обмеженим доступом, визначених угодою, а стаття 11 визначає процедуру передачі персональних даних [7].

На нашу думку, вищезазначені способи/форми в роботі також в найближчому майбутньому зможе перейняти і Українське законодавство та, відповідно, правоохоронні органи. Наприклад, Міністерство Юстиції України визначило проєкт плану дій між Україною та ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ: практичний результат до 2025 року в якому визначаються пріоритетні плани та цілі в різних сферах: тероризм, організована злочинність та кіберзлочинність, міграція, біженці та шукачі притулку. Наприклад, оскільки більш пріоритетним є захист персональних даних та повага до приватного життя, бо це є основоположними правами людини, – Україна ставить перед собою ціль наблизити законодавство у цій сфері до законодавства ЄС та побудувати таку систему захисту персональних даних, яка забезпечила б високий рівень захисту даних для всіх осіб, незважаючи на їхнє постійне проживання чи тимчасове перебування в Україні чи ЄС. Також, вже було прийнято ряд предметних дій, які б забезпечили виконання цієї цілі, а саме був розроблений законопроект щодо внесення змін до Закону України «Про захист персональних даних» відповідно до положень Регламенту ЄС з урахуванням рекомендацій європейських експертів проєкту ЄС Twinning №UA/47b «Впровадження кращого європейського досвіду з метою посилення інституційного потенціалу Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини для захисту прав і свобод людини» [8].

Після аналізу положень Регламенту Європолу та зазначення його діяльності на конкретних прикладах, визначення його функцій, цілей, завдань, можливо відзначити, що Європол здійснює свою діяльність саме в сфері збору та обробки інформації, яка так чи інакше має значення у певних злочинах. Але, все ж таки, така діяльність є не менш важливою, бо завдяки їй – національні правоохоронні органи мають змогу підвищити свою ефективність у розкритті злочинів. Наприклад, Європол відіграв важливу роль у доступі до інформації в одному із випадків, що стався з підрозділом австрійської федеральної поліції в Інсбрук, де спостерігалися ряд систематичних рейдів на магазини електроніки. При подальшому зборі інформації виявилось, що поліцейські мали справу із литовською злочинною організацією. Такий міжнародний зв'язок вимусив поліцейських залучити до справи Європол, який, у свою чергу, надав інформацію про зв'язки групи із рядом інших країн (Бельгією, Францією, Італією та Швецією). Підозрювані були перевірені поліцією на дорозі та на прикор-

донних переходах у кількох країнах і, завдяки можливості скористатися інформацією через Європол, було виявлено ряд персональних даних підозрюваних. Після тривалої та тісної співпраці із Європолом, Євроюстом, Литовською державою, проведенні оперативних зустрічей тощо – було проведено 16 обшуків та позбавлено волі 18 злочинців. Це приклад того, наскільки ефективною може бути міжнародна співпраця [6, с. 7].

Важливою є і допомога Європолу Україні у сфері зв'язку та зборі розвідданих через війну на території нашої держави. Європол дуже активно співпрацює та взаємодіє із українськими правоохоронними органами через українського офіцера зв'язку у штаб-квартирі Європолу, а саме здійснюється підтримка конкретних запитів від Українського бюро зв'язків. Також наявний збір розвідувальної інформації та здійснення оперативного моніторингу насильницьких екстремістів, які подорожують в Україну, та потоків зв'язку, фінансування чи вербування. Не менш важливим є відповідь на оперативні запити (зокрема з України та Молдови) щодо ліквідації окремих каналів Telegram, які використовуються для проросійської дезінформації та фейкових новин (ЄС3 та EU Internet Referral Unit) тощо) [3].

Існує така думка, що Європол можна визначити як агентство з обробки даних, а не справжній правоохоронний офіс поліції [9]. Також її підтримує українська адвокатка А. Моїсеєва [10]. Дійсно, на нашу думку, таке твердження має сенс з огляду на вищевикладений нами матеріал. Тобто, проаналізувавши Регламент, в якому відсутні певні оперативні та виконавчі повноваження і складається думка про те, що Європол слугує лише як «інформаційне джерело», яке допомагає національним органам у розкритті злочинів у тих сферах, у яких Європол компетентний. Вважаємо, що доцільно також висвітлити таку думку як те, що Європол виступає певним джерелом підтримки національної поліції при викритті злочинів. Одним із яскравих прикладів для підтвердження вищезазначеної думки, можна навести кейс із ліквідації румунської організованої злочинної групи, причетної до торгівлі молодими жінками для зайняття проституцією. Як повідомляє Румунська поліція, за міжнародною підтримкою в особі Європосту та Європолу, було ліквідовано румунську організовану злочинну групу, яка торгувала жінками для зайняття проституцією у понад десяти містах Великобританії. Також було ідентифіковано 15 підозрюваних, здійснено обшук 18 будинків [11]. Підтримка включала сприяння обміну інформацією між слідчими та аналіз даних. У штаб-квартирі Європолу в Гаазі також відбулося кілька оперативних нарад для обговорення, вирішення та встановлення зв'язків для розкриття цього злочину [3]. Також, у 2013 році, за підтримки національних поліцейських з 30 європейських країн Європолом було викрито злочинну мережу, яка займалася договірними матчами [12]. Ми вважаємо, що вищезазначені справи є додатковою підставою вважати, що Європол є ефективним інструментом у вирішенні питання злочинності у європейському просторі. Хоча Європол і здійснює свою діяльність більше у інформаційній сфері, але все ж таки, відповідно до статті 5 Регламенту, співробітники Європолу можуть брати участь у діяльності спільних слідчих груп [4].

Гарним прикладом є партнерство Королівської прокуратури, Національної поліції Румунії, Центром торгівлі людьми Великобританії, Європолом та Євроюстом. Спільною слідчою групою була проведена так звана операція «Гольф», результатом якої було викрито членів організованої злочинної мережі та винесено обвинувальний вирок на засудження осіб до 24 років позбавлення волі у Великобританії за торгівлю дітьми з метою кримінальної експлуатації, так і за «внутрішню» торгівлю людьми у Великобританії. Операція «Гольф» успішно отримала фінансову підтримку від Європейської комісії, багато в чому завдяки

унікальній роботі, проведеній Спільною слідчою групою. Також, було розпочато боротьбу з організованою злочинністю в Україні, а саме операцію OSCAR для перехресної перевірки санкційних списків ЄС з наявними оперативними даними, виявлення зв'язків з організованою злочинністю та відмивання грошей, а також підтримки відстеження та арешту злочинних активів [3]. Також, відповідно до статті 6 Регламенту – Європол може вимагати від компетентних органів держав-членів ініціювати, проводити або координувати кримінальне розслідування, а ті у свою чергу повинні надавати йому всі необхідні дані. Документом також визначаються не менш важливі питання на рахунок бюджету Європолу, правового статусу, привілеїв, імунітетів тощо [4].

Більш предметно дослідити співпрацю України з Європолом можливо детальніше проаналізувавши події після лютого 2022 року – а саме після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Активну співпрацю можна спостерігати не тільки у сфері збору та обробки інформації та боротьбі із злочинністю, а ще й у таких як:

- 1) *Протидія торгівлі людьми* – було створено спеціалізований віртуальний командний пункт для ТЛ (SPRING), щоб полегшити оперативний обмін у режимі реального часу між Україною, Румунією, Австрією, Угорщиною, Німеччиною, Словаччиною, Молдовою та Польщею; створено тимчасову робочу групу з питань ТЛ для обго-

ворення оперативних питань на ранній стадії та зміцнення співпраці з перевіреними НУО у цій сфері; 2) *Наявна підтримка розслідувань військових злочинів*, а саме підтримка розслідувань воєнних злочинів через аналітичний проєкт Core International Crimes (AP CIC); створення оперативної групи експертів для сприяння розслідуванням військових злочинів, скоєних в Україні, які проводяться Україною, іншими країнами, а також МКС тощо [3].

Висновки. Отже, говорячи про діяльність Європолу, можна сказати, що ця організація використовує сучасні та різносторонні методи для боротьби із злочинністю. Розширення сфери дії компетенції Європолу на інші незаконні дії людей або злочинних організацій було вірним рішенням як для майбутнього Європи, так і для розвитку подальших зв'язків із Україною. Вважається за доцільним виділити позитивні аспекти у діяльності Європолу із Україною у різних сферах: торгівлі людьми, боротьба із кіберзлочинністю, налагодження роботи правоохоронних органів із Європолом та інші. Хоча і співпраця посилилася після повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, але, на нашу думку, у найближчому майбутньому ми зможемо привести наше законодавство до відповідного рівня ЄС у всіх сферах, зокрема і у сфері захисту персональних даних. Для цього будуть використовуватися сучасні технології та сильне нормативне підкріплення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / за ред.: В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2016. Вип. 31. 278 с. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/02/sbirnik_23.pdf (дата звернення: 26.04.2023).
2. Tony Bunyan. The Europol Convention by Tony Bunyan Statewatch. *Statewatch*. 1995. URL: <https://www.statewatch.org/media/documents/news/2005/aug/europol1.pdf> (дата звернення: 26.04.2023).
3. Europol official. Веб-сайт. URL: <https://www.europol.europa.eu/> (дата звернення: 26.04.2023).
4. Regulation 2016/794 EU of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA. *Official Journal of the European Union*. OJ L 135, 24.5.2016, p. 53–114. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj> (дата звернення: 26.04.2023).
5. Про затвердження Порядку направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу : Наказ від 29.10.2019 № 905 / Міністерство внутрішніх справ України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1158-19> (дата звернення: 25.04.2023).
6. The european investigator targeting criminals across borders. *European Police Office*. 2011. URL: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/en_investigator_-_copy.pdf (дата звернення: 25.04.2023).
7. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : Угода від 14.12.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/984_001-16 (дата звернення: 22.04.2023).
8. Проєкт плану дій між Україною та ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ: практичний результат до 2025 року: проєкт/ Міністерство Юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/m/proekt-planu-diy-mij-ukrainoyu-ta-es-u-sferi-yustitsii-ta-vnutrishnih-sprav-praktichniy-rezultat-do-2025-roku> (дата звернення: 22.04.2023).
9. UK in a Changing Europe (UKICE). *UK-wide network of academics and researchers coordinated from King's College London*. URL: <https://ukandeu.ac.uk/about-us/> (дата звернення: 23.04.2023).
10. А. Моїсєєва. Що потрібно знати про Європол та його співпрацю із Україною? *GoLaw*: веб-сайт. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/shho-potribno-znati-pro-yevropol-ta-jogo-spivpraczu-z-ukrainoyu/> (дата звернення: 24.04.2023).
11. Romanian police official. Веб-сайт. URL: <https://politiaromana.ro/ro/> (дата звернення: 24.04.2023).
12. The Guardian. Веб-сайт. URL: <https://www.theguardian.com/international> (дата звернення: 22.04.2023).